

Naar een interventie in pleegzorg bij pleegkinderen 0-4

Deze interventie is er op gericht om de relatie tussen pleegouders en pleegkind zo te verbeteren dat hiermee ook stress symptomen en/of gedragsproblemen bij het kind verbeteren

Gepubliceerd: 08-01-2009 Laatste bijgewerkt: 06-05-2024

Kan een interventie ontwikkeld worden waarmee de kwaliteit van de relatie tussen pleegouder en pleegkind verbetert. Secundaire vragen: De verbetering van de relatie tussen pleegouder en pleegkind geeft een reductie van de emotionele en...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON31879

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

pleegzorg/pleegkind interventie

Aandoening

- Overige aandoening
- Familiale aangelegenheden

Synoniemen aandoening

infantpsychiatrie, stress bij kinderen

Aandoening

infant mental health

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: riaggz over de ijssel

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, subsidie aangevraagd bij Zonmw en stichting kinderpostzegels

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: cortisol, interventie, pleegzorg 0-4, sensitiviteit

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

cortisol in het speeksel wordt bij alle kinderen afgenomen die in het onderzoek mee doen.

na een half jaar wordt dit herhaald. De ene groep heeft dan random de interventie gehad, de andere groep care as usual

met behulp van de methodiek van de EAS (emotional availability scales) van dr.

Z . Biringen wordt de interactie tussen pleegouder en pleegkind gescoord, zowel voor de interventie als na de interventie.

Met deze methode is de kwaliteit van de relatie goed in kaart te brengen en ook de veranderingen hierin

Aan het begin van het onderzoek en na een half jaar vullen pleegouders een ouder tevredenheidsvragenlijst in (NOSI).

Deze lijst geeft een indruk van pleegouder tevredenheid

De IBQ en ITSEA geven goed de symptomen en verandering hierin weer op kind niveau.

Primaire onderzoeksvraag:

Kan een interventie ontwikkeld worden waarmee de kwaliteit van de relatie tussen pleegouder en pleegkind verbetert

Secundaire uitkomstmaten

De verbetering van de relatie tussen pleegouder en pleegkind geeft een reductie van de emotionele en gedragsproblemen bij het kind

De verbetering van de relatie tussen pleegouder en pleegkind leidt tot vermindering van stress bij het pleegkind, zich onder meer uitend in een normalisering van het diurnale ritme van cortisol in het speeksel.

De interventie draagt er toe bij dat pleegzorg ouders zich beter toegerust voelen voor hun taak als pleegzorg ouder (een positief effect op motivatie en competentie)

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Er is de laatste jaren wel onderzoek gedaan naar karakteristieken van pleegouders en de kwaliteit van de begeleiding door pleegzorg.

Dergelijk onderzoek vond met name ook in Nederland plaats.

Het geheel overziend kan echter gesteld worden dat dit nog mondjesmaats is geweest en in zijn totaliteit onvoldoende.

Wel is er veel onderzoek gedaan naar kenmerken van pleegkinderen, maar nog

weinig naar probleemgedrag bij pleegkinderen en de problemen waarmee zij de pleegzorg instromen.

Hoe dit voor pleegouders is en hoe ze er mee om kunnen en willen gaan, is ook grotendeels onbekend.

Er is (nog) weinig onderzoek gedaan naar het type en de ernst van de problemen van kinderen die in pleegzorg komen en het beloop van deze problemen.

Het weinige aanbod dat er is om pleegouders te ondersteunen, is nog nauwelijks onderzocht op effectiviteit.

Er zijn dus veel vragen te stellen.

Immers een groot deel van deze kinderen komt in pleegzorg nadat het in de thuissituatie is vastgelopen. Er is veel onveiligheid geweest, een uithuisplaatsing gaat gepaard met stress en een scheiding van een hechtingsfiguur is in veel gevallen traumatisch.

Vervolgens komen deze kinderen in pleegzorg.

Pleegzorg ouders hebben, voordat ze starten als pleegzorg ouder een korte cursus gehad hoe om te gaan met een pleegkind, maar het is de vraag of dit voldoende is, wanneer het gaat om een getraumatiseerd kind of als het gaat om een kind met gedragsproblemen.

(Onderzoek in Zuid Holland geeft aan dat 60% van de kinderen in een pleegzorgplaatsing onveranderd blijft en 20% verslechterd gemeten met CBCL, ander onderzoek geeft aan dat de kans op voortijdig afbreken van de plaatsing groter wordt als het kind gedragsproblemen heeft).

Gezien bovenstaande is het de bedoeling om met dit onderzoek een effectieve interventie te ontwikkelen gericht op het ondersteunen van pleegzorgouders in het begrijpen van hun pleegkind en het verbeteren van de relatie tussen plaagouders en pleegkind.

Doel van het onderzoek

Kan een interventie ontwikkeld worden waarmee de kwaliteit van de relatie tussen pleegouder en pleegkind verbetert.

Secundaire vragen:

De verbetering van de relatie tussen pleegouder en pleegkind geeft een reductie van de emotionele en gedragsproblemen bij het kind

De verbetering van de relatie tussen pleegouder en pleegkind leidt tot vermindering van stress bij het pleegkind, zich onder meer uitend in een normalisering van het diurnale ritme van cortisol in het speeksel.

De interventie draagt er toe bij dat pleegzorg ouders zich beter toegerust voelen voor hun taak als pleegzorg ouder (een positief effect op motivatie en competentie)

Onderzoeksopzet

Pretest-posttest design with a control group and a non-equivalent group

1: Onderzoek naar het voorkomen (prevalentie) van stoornissen die op te sporen zijn met IBQ (infant behavior questionnaire) of ITSEA (infant-toddler social and emotional assesment) en mogelijk te classificeren zijn met de DC 0-3 bij kinderen die geplaatst zijn in de pleegzorg in een bepaalde periode. Tevens wordt bij alle kinderen de cortisol productie gemeten in het speeksel, de waarde van deze meting kan dienen als onderbouwing van (fysieke) stress bij het pleegkind.

2: De kinderen waar stoornissen geclassificeerd kunnen worden met de DC 0-3 en de kinderen met een afwijkend cortisol patroon worden gerandomiseerd. Deze groep wordt aangemerkt als risicogroep voor het ontstaan van stoornis in de verdere ontwikkeling.

Volgens het design van RCT wordt bij de ene groep een interventie gedaan gericht op het verbeteren van de relatie en de opvoedingsvaardigheid van de pleegouder, bij de andere groep is er care as usual uitgevoerd door de pleegzorg(werker).

Bij de start en 6 weken na de interventie wordt een video opname gemaakt en beoordeeld met de EAS (emotional availability scales) met als doel om de (verandering in) kwaliteit van de relatie te meten.

Ook in de controle groep wordt een video opname gemaakt zodat ze ook een EAS score krijgen aan het begin van de treatment as usual en na een half jaar.

3: Een half jaar na de start van de interventie wordt de gehele groep opnieuw benaderd en bekeken volgens het design van het eerste deel van de studie. (vragenlijst, cortisol en video EAS)

Het doel is om te zien of de interventie een verbetering van symptomen bij de pleegkinderen heeft gegeven in vergelijking met de controlegroep van de RCT. Deze verbetering kan ook tot uiting komen door het normaliseren van het diurnale ritme in cortisolproductie.

Er wordt tevens aan pleegouders een korte vragenlijst aangeboden hoe zij de plaatsing ervaren en of er groei, dan wel achteruitgang is. Als vragenlijst kan gedacht worden aan de NOSI.

(dit is zinvol om de secundaire vraag te beantwoorden)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Er wordt uitgegaan van 6 contacten : De PPI(= pleegouder/pleegkind interventie) is een interventie die bestaat uit een combinatie van psycho-educatie en interactieobservatie door videotraining. De interventie heeft een bepaalde methodische opbouw en volgorde. Kernthema's die behandeld worden zijn: Veiligheid/onveiligheid nadenken en observeren kalmeren en repareren helpen en opletten inbedden, steunen en rust geven wat hebben pleegouders nodig in follow up De interventie is zodanig opgezet dat deze is uit te voeren door pleegzorgwerkers en dat deze overdraagbaar is. Aan de pleegzorgwerker wordt hiertoe een opleiding en een intervisie traject aangeboden. Pleegzorgwerkers werken gedurende het onderzoek volgens een logboek methode. De doel is dat pleegouders beter gaan begrijpen

waarom hun pleegkind op een bepaalde wijze reageert en dat de pleegouders handvaten krijgen om hier adequaat en met begrip op te reageren. De PPI is zodanig opgezet dat deze uitgevoerd kan worden door pleegzorg werkers, waarbij er vanuit gegaan wordt dat de pleegzorgwerker affiniteit heeft met de doelgroep en voldoende mate van sensitiviteit om de pleegouders hierin te kunnen helpen.

Inschatting van belasting en risico

De methode is vrij intensief (6 maal 1 uur in 12 weken) vanuit pleegzorg wordt echter gesteld dat er een grote behoefte is aan een dergelijke interventie en dat pleegouders hier zeker gemotiveerd zullen zijn. In vergelijking met bestaande interventie methodes (bv de circle of security, de VIPP= video interactie positive parenting) duurt de interventie echter kort. Dergelijke interventies duren minimaal 20 sessies.

Contactpersonen

Publiek

riaggz over de ijssel

pikeursbaan 3
7411GT Deventer
NL

Wetenschappelijk

riaggz over de ijssel

pikeursbaan 3
7411GT Deventer
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

het kind is tussen 0 en 4 jaar oud
er is sprake van een pleeggezin plaatsing met een minimum van een half jaar
informed consent van pleegouders en biologische ouders.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

genetische en congenitale afwijkingen
de pleegzorgplaatsing is slechts voor enkele weken
geen informed consent verkregen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	01-06-2009
Aantal proefpersonen:	130
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Soort:

Eerste indiening

Toetsingscommissie:

CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL23620.091.08